

Előterjesztés

Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2013. május hó 30. napján tartandó ülésére.

Tárgy: az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése.

Tisztelt Képviselő-testület!

2013. január 1. napjától az államigazgatási feladatok többségét az állam saját szervezeti rendszerén keresztül látja el, így számos feladat, köztük a gyámügyi igazgatás és a gyermekvédelem feladatai az új közigazgatási szint, a járási hivatal hatáskörébe kerültek.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. is /Gyvt./ jelentős mértékben módosult, a települési önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának értékelése azonban - megváltozott tartalommal - megmaradt. A törvény 96. § /6/ bekezdésében foglaltak alapján a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának, amely javaslattal élhet a helyi önkormányzat felé. Az önkormányzat a javaslatot érdemben megvizsgálja, állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja a gyámhatóságot.

E törvényi kötelezettségünknek rendszeresen eleget teszünk, eddig a képviselő-testület határozataival az átfogó értékelést minden alkalommal elfogadta.

A Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2011. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést tudomásul vette. Megállapítása szerint a beszámoló megfelelt a jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeknek.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. /IX. 10./ Kormányrendelet 2013. január 1. óta hatályos 10. számú melléklete határozza meg, melynek figyelembe vételével készítettük el jelenlegi tájékoztatónkat.

A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Városunk népességének alakulását, megoszlását elemezve megállapíthatjuk, hogy az állandó népességünk nem csökkent, az elmúlt évhez viszonyítva 19 fővel nőtt, emelkedett a születések és a halálesetek száma is.

2012. december 31-én az állandó népesség:	6.011 fő, ebből
	2.919 fő férfi
	3.092 fő nő

Állandó népesség korcsoportos bontása:

0-2 éves	95 férfi	75 nő	összesen:	170
3-5 éves	63 férfi	79 nő	"	142
6-14 éves	273 férfi	285 nő	"	558
15-18 éves	133 férfi	138 nő	"	271
19-60 éves	1853 férfi	1714 nő	"	3567
60 év felett	502 férfi	801 nő	"	1303

A születések száma az elmúlt évben 61, a halálesetek száma pedig 105 volt.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

Az ellátások jogosultsági feltételeire vonatkozó szabályokat a Gyvt., valamint a végrehajtására alkotott 8/2011. /IV. 1./ önkormányzati rendelet tartalmazza.

Önkormányzatunk évek óta forráshiányos, a településünkre jellemző gazdasági mutatók nem változtak. Az állandósuló munkanélküliség, a lakosság szociális helyzetének romlása következtében tovább nőtt az igény a szociális ellátások iránt.

A közfoglalkoztatás keretében történő munkavégzés esetenként mérsékli az anyagi problémákat, azonban a költségvetésből így is jelentős összeget fordítunk szociális kiadásokra, rászorultságtól függő ellátásokra.

A kiskorú gyermeket nevelő családok nagy része az esetenkénti hosszabb-rövidebb ideig tartó foglalkoztatások ellenére is nehéz anyagi, és rossz szociális körülmények között él.

A támogatást kérelmező szülők jellemzően gyest, foglalkoztatást helyettesítő támogatást, illetve minimálbért, valamint gyermekeikre tekintettel családi pótlékot kaptak.

Jövedelmüket - amikor lehetőség van rá - igyekeznek alkalmi munkavállalással, egyszerűsített foglalkoztatás keretében végzett munkával kiegészíteni, de a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági feltételeinek sok szülő, illetve fiatal felnőtt megfelelt, és ezen ellátáson kívül a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban történő részesítésük is - különösen a téli időszakban az emelkedő közüzemi számlák miatt, illetve tanévkezdés előtt - indokolt volt.

Az önkormányzat folyamatos likviditási problémái miatt az elmúlt évben is jellemzően a természetbeni juttatások kerültek előtérbe. Rendkívüli pénzbeli gyermekvédelmi támogatásban 24 család részesült 370.000 Ft összegben, természetbeni, vásárlási utalvány formájában történő támogatásban 131 család 3.041.000 Ft összegben.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján különböző, jogszabályokban meghatározott kedvezmények igénybevételeire jogosult, ilyenek például az ingyenes tankönyv ellátás, étkeztetési díj, illetve tandíj mentesség.

A kedvezményre való jogosultságot a települési önkormányzat jegyzője egy évre állapítja meg, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140 %-át ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a jogszabályi feltételeknek.

Egyéb esetekben a jövedelmi határ az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-a volt, további jogosultsági feltétel valamennyi kérelmező esetében, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke ne haladja meg a törvényben meghatározott értéket. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben az elmúlt évben 578 gyermek részesült. Kérelem elutasítására nem került sor.

Önkormányzatunk forráshiányos költségvetése miatt a gyermekvédelmi törvényben szabályozottakon túl egyéb pénzbeli támogatást biztosítani nem tud, természetben, az úgynevezett "zsíros kenyér" akció keretében folyamatosan, minden hétfő reggel reggelit kapott minden gyermek, melyre az elmúlt évben 1.096.320 Ft-ot fordítottunk. Igényt nyújtottunk be a szociális nyári gyermekétkeztetés céljából nyújtott támogatásra, melynek keretében 350 gyermek napi egyszeri meleg étkeztetése történt meg a nyári szünetekben. A "Minden Gyerek Lakjon Jól" program keretében 289 család részesült vetőmag juttatásban.

2011. szeptemberétől a nemzetiségi iskolák és óvodák fenntartói jogát az országos nemzetiségi önkormányzatok, 2012. szeptemberétől az általános iskola és óvoda fenntartói jogát pedig a katolikus egyház vette át. A gyermekétkeztetés az önkormányzat által fenntartott, városellátó szervezet keretében működő napközi otthonos konyha által biztosított.

Az ellátást igénybe vevők a Gyvt. szerinti normatív kedvezményekben részesültek. Eszerint az óvodás, valamint az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után az intézményi térítési díj 100 %-át, a fentiekhez nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át, a három-vagy többgyermekes családokban nevelkedő gyermekeknek, a tartósan beteg, fogyatékos gyermekeknek az intézményi térítési díj ugyancsak 50 %-át kell kedvezményként biztosítani.

Az étkeztetésben részesültek térítési díj fizetésének statisztikai adatai:

Térítésmentes - 50 % térítési díjat fizetett - 100 % térítési díjat fizetett

Óvoda	72 fő	6 fő	38 fő
Román Óvoda	16 fő	1 fő	10 fő
Szerb Óvoda	11 fő	4 fő	9 fő
Ált. Iskola	167 fő	12 fő	37 fő
Román Ált. Iskola	40 fő	2 fő	18 fő
Szerb Ált. Iskola	39 fő	9 fő	11 fő

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása önálló gyermekjóléti szolgáltató tevékenység végzésével történik. A feladatokat 2006. április 1 óta 1 fő családgondozó látja el, aki az Egészségügyi és Szociális Ellátó Szervezet dolgozója.

A szolgáltatás kiterjed a településen élő valamennyi gyermekre, a velük kapcsolatos szervezési, szolgáltatási, gondozási feladatokat látja el, az alapellátásban végzett tevékenység a hatósági intézkedéseket előzi meg.

Feladata a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, a gyermekeket veszélyeztető körülmények megelőzése, a kialakult veszélyhelyzet mielőbbi megszüntetése.

2012. évben 386 veszélyeztetett körülmények között élő kiskorút tartott nyilván a családgondozó, a veszélyeztetettség okai közül továbbra is az anyagi ok a legjelentősebb, ez 190 főt érint, míg környezeti okból 165, magatartási okból 31 gyermek szerepel a nyilvántartásban.

1090 ügyfél kereste fel különböző problémáival a szolgálat családgondozóját, az anyagi gondok kerültek itt is előtérbe.

A családgondozó az alapellátás keretében családgondozási tevékenységet 325 gyermek esetében, védelembe vétel során, a gyámhatóság kirendelése alapján 35 gyermek esetében végzett.

Szakmai tevékenysége /információnyújtás, segítő beszélgetés, tanácsadás, hivatalos ügyekben közreműködés, szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása, stb./ 383 gyermeket érintett.

Rendszeresen látogatta, gondozta a problémás családokat, a szociális válsághelyzetben lévő várandós anyákat, a családjukból kiemelt gyermekek szüleit.

A prevenciós tevékenységet, az eredményes munkát a jól kiépített észlelő, jelzőrendszer segítségével tudja végezni. Közreműködésükkel lehet feltárni a gyermekeket veszélyeztető okokat, életkörülményeiket, szociális helyzetüket, az ellátások iránti szükségleteiket, az esetleges hatósági intézkedések kezdeményezésének szükségességét.

Rendszeresen esetmegbeszéléseket tartanak a tevékenység összehangolása érdekében, ahol cél a gyermeket, családot érintő információk cseréje, rögzítése, a feladatok meghatározása, elosztása.

A jelzőrendszer tagjai a védőnők, a családsegítő szolgálat munkatársai, az óvodák, iskolák gyermekvédelmi felelősei, az SOS Gyermekfalu pedagógiai munkatársa, a rendőrség képviselői, szükség esetén a pártfogó felügyelő.

Évente, az éves gyermekvédelmi tanácskozás keretében értékelik a végzett munkát. Az együttműködés jónak tekinthető, napi, közvetlen a kapcsolat a jelzőrendszer tagjaival, a gyámhatósággal, az önkormányzat ügyintézőivel a gondok megoldása érdekében. A tanácskozás megtartására az elmúlt évben április hónapban került sor.

2012-ben a jelzőrendszer tagjaival esetkonferencia keretében 12 alkalommal 71 gyermek ügye került megtárgyalásra.

Szervezési feladatként a családgondozó közreműködött a jótékonyági rendezvények sikeres lebonyolításában, az adományok elosztásában.

Az itt élő emberek ismerik és igénylik a gyermekjóléti szolgáltatásokat. Sajnos a családok helyzete egyre nehezebb, mind többen fordulnak segítségért a családgondozóhoz, aki igyekszik olyan munkastílust kialakítani, melynek alapja a bizalom, a titkosság, a segíteni akarás. Igyekszik képessé tenni a klienseket a problémák kezelésére, esetenként az azokkal való együttélésre, arra, hogy minden helyzetben az érintett gyermek érdeke legyen az irányadó.

Összegezve elmondható, hogy a családgondozás alapesetben önkéntességen alapuló, tervezett, hosszabb ideig tartó személyes kapcsolat. A segítő és a segített együtt törekszik az alapprobléma rendezésére, a működési zavarok ellensúlyozására, a család életvezetési képességének megőrzésére, megerősítésére.

A Gyvt-ben meghatározott, gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái településünkön nem működnek.

A gyermekek átmeneti gondozásának megoldása céljából 2005. január hó 1. napjától határozatlan időre a családok átmeneti otthona, mint gyermekjóléti alapellátási forma biztosítására ellátási szerződést kötöttünk a Magyar Ökumenikus Segélyszervezettel, melynek keretében Orosházán történik ezen ellátás biztosítása.

A gyermekek átmeneti gondozása a 2005. november hó 1. napjától határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkező önálló helyettes szülői ellátás útján történik.

Az ellátások igénybevétele az elmúlt évben nem került sor.

Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzés:

A Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala az elmúlt évben a jegyzői gyámhatósági hatáskörben történő, kiskorú ideiglenes elhelyezésére irányuló eljárások ügyében végzett célvizsgálatot, melynek során felhívta a figyelmet a feltárt hiányosságok jövőbeni megszüntetésére.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírása alapján:

Önkormányzatunk a gyermekvédelmi törvényben meghatározott gyermekjóléti, gyermekvédelmi feladatai ellátásának eleget tesz, a jelentkező problémák megoldásának személyi - a gyermekjóléti szolgálat létszámát kivéve - , intézményi háttere helyi szinten biztosított.

A prevenciós tevékenységre, a jelzőrendszer tagjainak együttműködésére a jövőben is nagy figyelmet kell fordítani.

Erősíteni kell a jelzőrendszer tagjainak bevonásával a Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásainak a célcsoport részéről történő szélesebb körű megismerését, igénybe vételét.

Bűnmegelőzési program településünkön nem készült.

A települési önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése:

A civil szervezetekkel történő együttműködés főleg a szabadidős programok, prevenciós feladatok szervezésében és lebonyolításában nyilvánul meg.

A "Számíthatsz Ránk" egyesülettel a droprevenció területén végzünk hatékony tevékenységet, a Szegényeket és Nagycsaládosokat Támogató Egyesülettel, az iskolai és az óvodai alapítványokkal pedig az adományok elosztásában, a szabadidős programok szervezésében. Évek óta működik településünkön a Támasz Közalapítvány, mely az elmúlt évben vetőmaggal segítette az igénylő, rászoruló családokat.

A "Számíthatsz Ránk" egyesület 2012. évben több programot is szervezett, valamint pályázatok megvalósításában partnerként is közreműködött. Gyermeknapot, a tavaszi és nyári szünidőben játszóházat szerveztek a gyermekek részére. Az egyesület tagjai a helyi könyvtárban felvilágosító előadást tartottak a káros szenvedélyekről, szülők meghívásával kötetlen beszélgetés folyt a kábítószeres káros hatásairól, következményeiről.

Az Egészségügyi és Szociális Ellátó Szervezet elindította az "Ifjúsági Klubot", melynek célcsoportja a település fiatal lakossága 12-27 éves korig. A cél elősegíteni a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését, illetve a helyi szórakozási lehetőségekhez képest egy alternatíva felajánlása.

A városunkban 2010. január 12. napjától működő Biztos Kezdet Gyerekház gyermekvédelemben betöltött prevenciós szerepét, jelentőségét mutatja, hogy 2013. január 1. napjával beiktatásra került a gyermekvédelmi törvény gyermekjóléti alapellátásai körébe. Célja a szocio-kulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő, és különösen az óvodáskort még el nem ért gyermek számára együttesen biztosított társadalmi felzárkózást segítő szolgáltatások biztosítása.

A gyermek és a család sikeres társadalmi integrációja érdekében a Gyerekház együttműködik különösen a gyermekjóléti szolgálattal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, valamint szükség esetén a jelzőrendszer egyéb tagjaival.

A Gyerekház szolgáltatásai a település valamennyi 0-5 éves gyermeke és szülője számára térítésmentesen elérhetőek, a szülő-gyermek kapcsolat erősítése, a szülővel való együttműködés, a gyermekek optimális fejlődésének érdekében.

A szülők, illetve a gyermekek számára ünnepi és szabadidős programokat is szerveztek.

A programokban való részvétel jónak mondható, az észrevételek, visszajelzések a megtartott programokkal és a kínált szolgáltatásokkal kapcsolatban pozitívak voltak, összesen mintegy 142 gyermek vette azokat igénybe az év folyamán.

Tisztelt Képviselő-testület!

Ennyiben kívántam értékelni a gyermekvédelem területén elmúlt évben végzett munkát.

A gyermekvédelmi gondoskodás terén végzett tevékenység csak akkor hatékony, ha a jelzőrendszeri tagok együttműködése folyamatos, illetve a gyermekvédelmi intézményhálózat biztosítja a gyermekeket érintő veszélyeztetettség elhárítását.

A jól működő ellátórendszer fenntartása és fejlesztése érdekében kérem a képviselő-testület további támogatását, eredményes munkavégzésünk segítését.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékeléséről szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

Battonya, 2013. május 22.

Dr. Németh Ferenc
címzetes főjegyző